

en openbaringen, in hoe gebrekkigen en verminkten vorm ook bestaat, erkent toch deze Twaalf Geloofsartikelen als de somme des geloofs.

Gelijk we nog altoos één heiligen Doop met Roomschen en Grieken gemeen hebben, zoo hebben we ook nog altoos met hen gemeen één zelfde fundamenteele Belijdenis. Als het op de uitlegging van die Belijdenis aankomt, loopen we natuurlijk uit elkaar, evenals we dit op het stuk van den heiligen Doop doen, maar gelijk desniettemin onze kerken nog steeds den Doop in de Roomsche kerk toebediend als geldig beschouwen, zoo ook blijft deze belijdenis der Twaalf Geloofsartikelen de eenheid van Christus' kerk op aarde afbeelden. En hoe zwak ook de draad zij die het leven veler kerken nog verbindt aan het geheel, en hoe zwaar en ondoorzichtig ook het deksel, waaronder de Christus gepredikt wordt, toch kan men niet op één punt zeggen, dat de laatste wortelvezel is losgemaakt, zoolang de *Twaalf Geloofsartikelen* nog beleden worden.

Kerken die ook dit opgeven en die, gelijk de Modernen ten onzent schier elk artikel van deze Apostolische Geloofsbelijdenis op zij werpen die ja, zijn vervallen van heur Heer en afgescheurd van den wortel. Maar tusschen de afgedoolde Christelijke kerken, die nog in den heiligen Doop deze Belijdenis behielden, blijft nog altoos met ons een dunne draad der gemeenschap over, al ware het ook slechts een rag.

En toch, hoe grif en gul we dit ook toegeven, en er zelfs nadruk op leggen, toch dient er omgekeerd ten ernstigste tegen gewaakt, dat we niet in de ongerijmde fout der Ethischen vervallen, om deze Twaalf Artikelen te gaan uitspelen tegen de breeder Confessie onzer gezuiverde kerken.

Van dit streven merkte men ook ten onzent. Meer dan eens is van Ethische zijde, tot op hun predikantenvergaderingen toe, voorgesteld, om de Apostolische Belijdenis weer tot standaard en banier te verheffen, en het *Symbolum Apostolicum* als grondslag van kerkgemeenschap te kiezen.

Van eigen vinding was dit plan niet. Het was, evenals al hetgeen de Ethischen ten onzent voortbrachten, slechts flauwe kopie van hetgeen de *Vermittelungstheologen* in Duitschland reeds lang tevoren op veel dergelijke wijze hadden nagejaagd en uiteengezet.

Van Calixtus' dagen af dagteekent dat streven dan ook, en het is uit de humanistische school van Lessing dat het wachtwoord uitging, om den scheidsmuur tusschen de Roomsche en Protestantsche kerken af te breken, en alles saam te doen smelten in een vaag belijnde kerk, wier symbool dan het „Apostolisch Geloove" zou zijn.

En dit nu moet natuurlijk met kracht te keer gegaan. Stel, kinderen